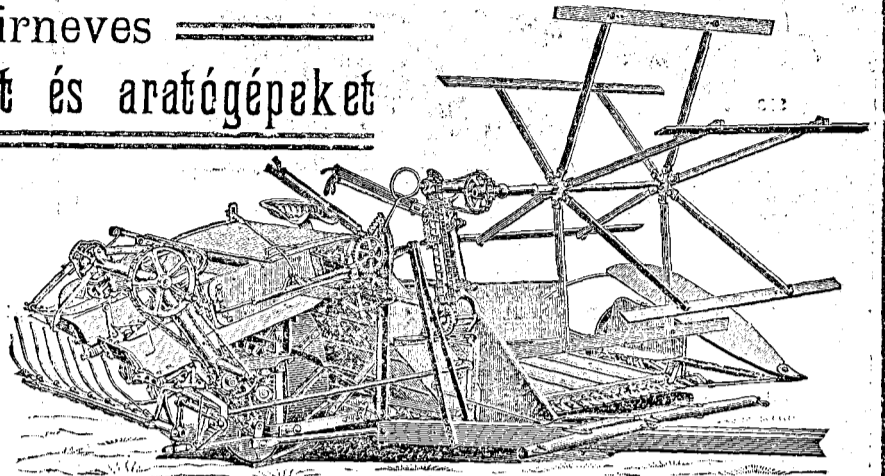
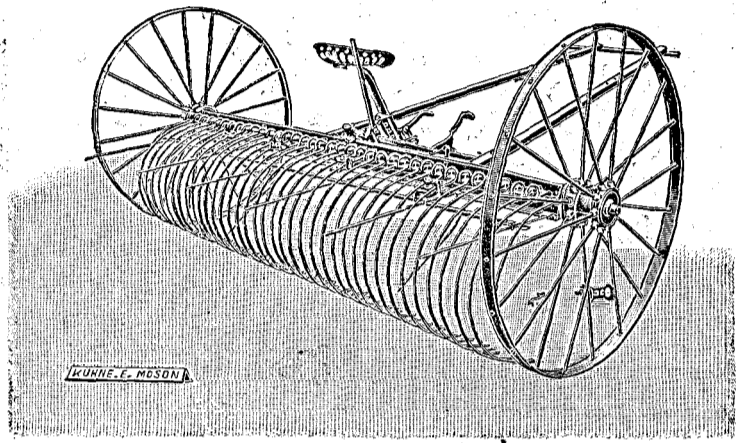

Szénagereblyéket, hirneves
OSBORNE fűkaszálógépeket és aratógépeket
szállit:

2012

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.
Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Temesvár.

Uj gyártási ág: Motorhajtású cséplőkészletek 3-20 lóerőig.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzók.

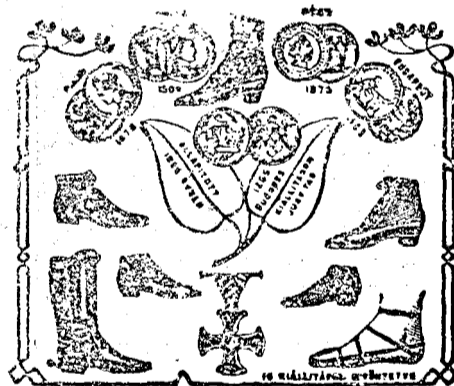
2010

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy hasznáit,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesíttetnek.

2019

Saját érdekében kérjen ajánlatot

2336 I

Eredeti Mc. Cormick gyártmányu

Kéveköto aratógépek,

marokrakó aratógépek

fűkaszálógépek,

tárcsásboronák,

Kühne-féle

acél-ekék,

talajművelőgépek,

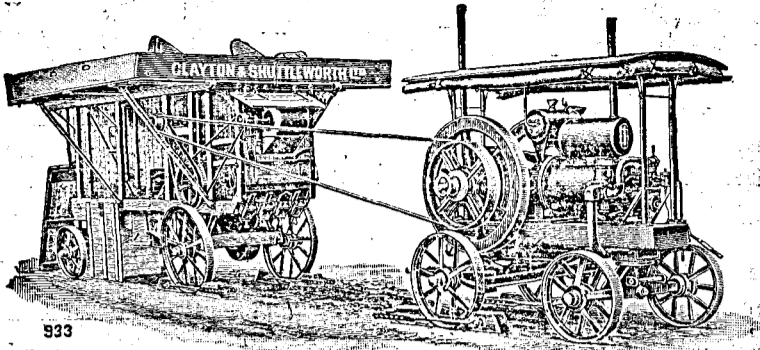
szénagyűjtők,

rosták, triörök,

cséplőgépek

kedvező fizetési feltételekkel a legjutányosabban kaphatók a

Székely Gazdák Szövetkezeténél Marosvásárhelyt.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselete.

**Nyersolajmotorok,
Szivógázmotorok,
Benzinmotorok**

és

Kenő olajok.

Erdeélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Szigonyeim: Coloniále Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. SZ

**Műszaki
cikkelt.**

2485

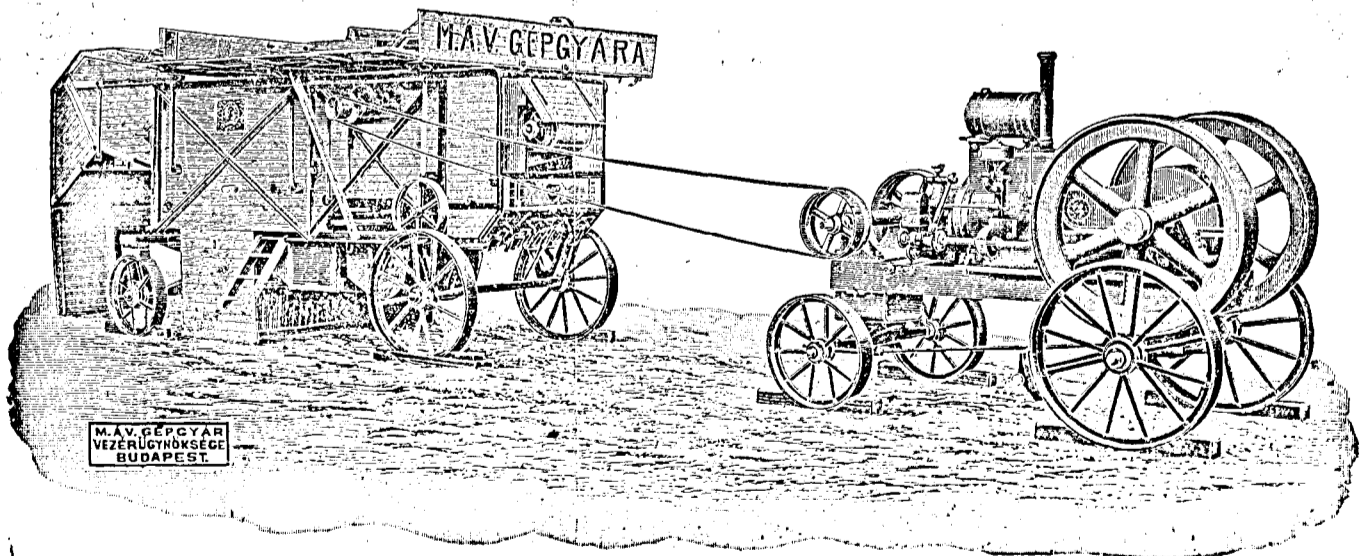
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ »E. G. E.« TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Két törvényjavaslat a mezőgazdaság köréből.	335
A mezőgazdasági üzemek tiszta jövedelmének megállapításáról, különös tekintettel a tiszta jövedelem után kivetendő jövedelemadóra <i>Wolszky Győző.</i>	336
A zöldtrágyázás fontossága és alkalmazása, tekintettel az erdélyi gazdasági viszonyokra. <i>Sipos József.</i>	337
Az ideai termés.	338
Kolozsvármegyei gazdák Debrecenben és a Hortobágyon. <i>Máthé Sándor.</i>	338
Kisebb szakközlemények.	339
Kormányintézkedések	339
Vegyes közlemények.	339
Hirdetések.	

Két törvényjavaslat a mezőgazdaság köréből.

Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter két új törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé az egyik a *mezőgazdasági ügyeknek a törvényhatóságoknál való intézéséről* szóló és a gazdasági felügyelői intézményt fejleszti, illetve reformálja; a másik pedig a vízi jogról szóló 1885. évi XXIII. t.-c. kiegészítéséről és módosításáról szóló és oly kérdéseket tárgyal, amelyek megoldásával az egész vízjogi törvény általános revíziója idejéig várni okszerűen nem lehetett.

Az első törvényjavaslatban a földmivelésügyi miniszter az országházban és az országos gazdakongresszuson tett nyilatkozatában foglalt ígéretét váltotta be, és a gazdasági felügyelősegeket reformálva kívánja fejleszteni.

A törvényjavaslat kimondja, hogy a vármegyei törvényhatóságokban a mezőgazdasági ügyekre nézve az előadói teendőket a vármegye területén működő m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője teljesíti, a kinek véleményét más olyan közigazgatási ügyekben is meg kell hallgatni, a melyek mezőgazdasági érdekeket érintenek. (1. §.)

A gazdasági felügyelőség vezetője, mint a vármegye előadója szolgálati viszony tekintetében a törvényhatóságnak és első tisztviselőjének alá van rendelve s a vármegye egyéb előadóira irányadó ügyviteli szabályok szerint, a vármegye által kijelölt hivatalos helyiségben működik. A vármegyét e működés fejében — az irodai dologi szükségleteket kivéve — semmiféle anyagi kötelezettség nem terheli. (2. §.)

Olyan vármegyére nézve, melyben ez idő szerint nincs szervezve m. kir. gazdasági fel-

ügyelőség, az e törvényben alapuló feladatkör ellátásával a földmivelésügyi miniszter valamely szomszéd vármegye m. kir. gazdasági felügyelőségnek vezetőjét bizza meg. (3. §.)

A m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője a városi törvényhatóságoknak gazdasági tanácsadója, aki a törvényhatóság, vagy első tisztviselőjének felhívására mezőgazdasági szakkérdésekben véleményét nyilvánítani köteles. A városi törvényhatóságokra nézve illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét a földmivelésügyi miniszter jelöli ki. (4. §.)

A mezőgazdaság érdekek védelme és előmozdítása céljából a m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője mind vármegyei, mind városi törvényhatóságokban önálló előterjesztést és javaslatot is tehet, melyet a törvényhatóságnak tárgyalnia kell. (5. §.)

A törvény intézkedik továbbá a felügyelőségek ülési és szavazati jogáról, fegyelmi ügyeiről. Az 1882. évi XX. törvénycikk hatálya és az általa rendszeresített közgazdasági előadók megbízása a törvényjavaslat hatályba lépésével megszűnik. A törvényjavaslat törvényerőre emelkedése az államkincstár külön megterhelését nem fogja maga után vonni.

A másik törvényjavaslat a vízjogi törvény módosításáról szól.

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk életben léte óta szerzett tapasztalatok már régebben reá terelték a közfigyelmet arra, hogy e törvény revízió alá veendő. Erre a célra az anyaggyűjtés megindított és már igen becses előtanulmány is készült. Alig lehet azonban arra számítani, hogy az általános revíziót felölelő törvényjavaslat rövid időn belül a törvényhozás elé legyen terjeszthető. Ezzel szemben az életviszonyok és főképpen a fejlődő gazdasági élet ujabban a vízügyi igazgatás terén is egyes oly kérdéseket állított homlokterbe, amelyek megoldásával a vízjogi törvény általános revíziója idejéig várni okszerűen nem lehet.

A közegészségügyi állapotok javítása szempontjából elsőrangú fontossága, hogy az *ivóvíz* kielégítőbb védelmet nyerjen, mint amennyire azt eddig biztosítani lehetett.

A *hajózás*, előmozdítása intézkedéseket kíván abban az irányban, hogy kikötők, valamint ki- és berakodó helyek a szükségletnek megfelelő számban létesülhessenek.

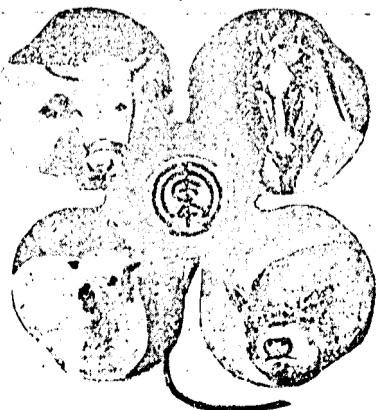
Közgazdaságunk fejlesztése pedig sürgetően követeli, hogy a vízben rejlő természeti erőket lehető kiterjedten és legcélszerűbb módon a termelés szolgálatába vonjuk.

A mióta villamos árammal nagy távolságokra munkaerőt vagyunk képesek átvinni: azóta a *vizerők kihasználása* egyes államokban óriási arányokban haladt előre. Hazai viszonyaink között a vizerők értékesítése kétszeresen nagy fontossága; egyrészt, mert hivatva lennének pótolni köszénben való bizonyos mérvű fogyatkozásunkat, másrészt közgazdaságunk és elsősorban iparunk nagyarányú fejlődését az olcsó vizerőkre alapíthatnók.

A törvény első hat szakasza, főleg a közegészségügy érdekeit tartva szem előtt, biztosítani kívánja a föld mélyében rejlő vizek okszerű kihasználását, továbbá ugyancsak közegészségügyi szempontból módot kíván nyújtani arra, hogy olyan vizek, a melyeknek sértetlen fenmaradásához fontos közegészségügyi érdekek fűződnek, az eddigénél fokozottabb védelemben legyenek részesíthetők. E szerint az *arlézi kutak* építése hatósági engedélytől tétetik függővé; a kutak és források részére védőterület állapíttatik meg. A 7. §. a közlekedési vállalatoknak lehetőséget ad, hogy az üzemeknél nélkülözhetetlen kikötők valamint ki- és berakodó helyek vagy hajóállomások, ugyancsak a hozzájuk való juthatáshoz nélkülözhetetlen utak céljára szükséges területeknek — abban az esetben, ha a közhasználatra szolgáló kikötők vagy rakodóhelyek az ő céljaiknak nem felelnek meg — kártalanítás mellett a kikötői vagy rakodói szolgálat megszerzése után birtokába juthassanak. A 8. §. újabb téli kikötők építését teszi lehetővé. A 9. §. a csatornák felügyeletéről és ellenőrzéséről intézkedik. A törvényjavaslat 10—21 §-ai foglalják magukban azokat a határozmányokat, amelyek rendeltetése utat nyitni a vizerők minél nagyobb mérvben való kihasználásához és biztosítani azt, hogy a hihasználásban, egyéb közérdektől célok mellett, az iparfejlesztés is, a melyre a vizerőművek különösen alkalmas eszközül kínálkoznak, az őt megillető helyet elfoglalhassa. Intézkedik tehát a víztárolásokról, a mesterséges tógazdaságról s az ezekre vonatkozó ki-sajjtításokról. Gondoskodik a törvény arról, hogy az állam az iparfejlesztés, vontatás és

ÁLLATTENYÉSZTÉSI

osztályunk vezetője több rendbeli megbízás folytán július hó folyamán bevásárlási körútra indul **Angliába**, mely alkalommal bevételre kerül:

Dairy Cows, (tehenek) **Lincoln**, **Yorkshire** sertések, különféle **kosok**, **Hunters** stb. Gazdátársaink idevágó szükségletének mielőbbi közlését kérjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

mezőgazdasági célokra alkalmas nagyobb vizereket külön rendelkezésre fentarthassa és kivehesse a magánüzérkedés köréből.

A többi §, a kártalanítási kérdésekről, a szolgalmak és védterületi korlátozások telekkönyvezetéseivel foglalkozik s a büntető, rendelkezéseket tartalmazza.

A mezőgazdasági üzemek tiszta jövedelmének megállapításáról, különös tekintettel a tiszta jövedelem után kivetendő jövedelemadóra.

Irta: Wolszky Győző.

»A mezőgazdasági számtartás fontossága« című közleményemben* rámutattam azon immár tarthatatlan állapotra, hogy a mezőgazdasági üzemek legnagyobb részében a rendszeres számtartást csak rendszertelen és többé-kevésbé hiányos feljegyzések pótolják, amelyek alapján a gazdaság tiszta jövedelmét pontosan megállapítani nem is lehet.

Jövedelemről szólván ugyanis különbséget kell tennünk nyers- és tisztajövedelem között.

A nyers jövedelem nem más, mint a termelés után előállított új javak összértéke, a tiszta jövedelmet pedig úgy állapíthatjuk meg, hogy a nyers jövedelemből a termelésre, vagyis az új javak előállítására fordított költségeket, szóval a termelési költséget levonjuk.

A tiszta jövedelem tehát nem egyéb, mint a javaknak bizonyos időszak — egy év — alatt bekövetkezett szaporulata, gyarapodása.

Ez azon jövedelem, amely az 1909. évi X. t.-c. alapján jövedelemadó alá esik.

Felzett törvény ugyanis az általános jövedelmi pótdadót megszüntetvén, az arányos és igazságos teherelosztás megvalósítása végett a valóságos személyes jövedelemadót alkotja meg, mely az adózó összes jövedelmét összegyűjtve mérlegeli úgy szabad jövedelmét, mint szükségesszerű kiadásait s ezek alapján meghatározza szolgáltatási képességét.

A kérdéses törvénynek a mezőgazdákat érdeklő pontjait az alábbiakban ismertetem.

9. §. Adóköteles jövedelemnek tekintendő az adókötelesnek bármely forrásból eredő és akár tényleg befolyó, akár öt megillető pénzbeli, vagy értékkel bíró egyéb bevétele, amelyhez a saját házában, vagy illetménykép, avagy ingyen birt lakásának hasznéértéke, továbbá akár a sajátjából felhasznált, akár illetménykép, vagy ingyen kapott gazdasági, üzleti és más cikkeknek pénzértéke is hozzászámítandó. Ennek a nyers bevételnek a jelen törvény szerint megengedett levonások után fennmaradó része alkotja az adóköteles tiszta jövedelmet.

11. §. A nyers bevételt az adóvet megelőző naptári év eredménye alkotja.

Amennyiben a jövedelemforrás gazdasági éve a naptári évvel nem azonos, az adóketést közvetlenül megelőzőnek az az üzleti év tekintendő, melynek végeredménye a kivetés időpontjában ismeretes.

12. §. Az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál az egyes jövedelemforrások nyers bevételéből a következő tételek vonandók le:

a) A nyers bevétel megszerzésére (kitermelésére), biztosítására és fenntartására fordított

összes kiadások, ideértve a leltári vagyont karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadásokat is.

b) Épületeknél a rendszerint szükséges tatarozási s karbantartási költségek, nemkülönben az épületek használatával járó vízvezetési, kéményseprési, világítási, éjjeli őri, járdatisztítási s egyéb mellékköltségek, amennyiben az adókötelest terhelik.

c) Az épületek, gépek, valamint az egyéb holt leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt rendes évi leírások, amennyiben ezek az üzleti kiadások között már elszámolva nincsenek. Ha a leírás nagysága ellen aggály merül fel, annak összege a kivetés során — esetleg szakértő közbejöttével — állapítandó meg.

d) Az üzleti veszteségek, ide nem értve az előző évnél régebb időből eredő veszteségeket, melyek le nem vonhatók, továbbá a beigazolt kamat-, járadék-, bér- és haszonbérveszteségek, a kárbiztosítással nem fedezett és a jövedelmet érintő elemi kárveszteségek.

e) A tényleg fizetett kamarai illetékek, illeték-egyenérték és kárbiztosítási díjak, továbbá az üzemet terhelő állami- és községi- (városi), közvetett adók, illetékek és vámok; végül azok a járulékok és költségek, amelyek a fennálló törvények értelmében a gazdasági, ipari- és egyéb alkalmazottak (cselédek) után fizetendők.

f) A beigazolt és az adóköteles által fizetendő adóssági kamatok, a haszonbérek és egyéb magánjogi címen alapuló terhek, ide nem értve a telekkönyvileg bekebelezett közadók és kincstári bérhátralékok után járó kamatokat.

A részvénytársulatoktól, szövetkezetektől s hitelt nyújtó intézetektől felvett és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának — a törlesztési idő egész tartamára — változatlanul az az összeg veendő, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvett tőke teljes összege után egy évre esik.

14. §. A nyers bevételből nem vonhatók le különösen:

a) az adóköteles által nyújtott ajándékok, adományok, segélyek és egyéb efféle ingyenes szolgáltatások;

b) azok az összegek, amelyek a törzsvagyont gyarapítására, az üzem nagyobbitására, tőke emelésre, vagy tőke apasztásra, adósságok törlesztésére fordíthatnak;

c) az adóköteles által kikötés nélkül, önként adott rokoni támogatások;

d) az adóköteles által üzletébe fektetett tőkének, vagy a közös háztartáshoz tartozó családtagoktól kölcsönvett tőkéknek általa használt kamata;

e) azok a költségek, melyeket az adókötelezett háztartására, hozzátartozóinak, valamint a háztartásban alkalmazott szolgálta és egyéb személyzetnek tartására és ellátására készpénzben, vagy a saját gazdaságából vagy üzletéből vett termékek és cikkek fogyasztásában fordít, nevezetesen lakásra, élelmezésre, ruházatra, kiszolgálásra, gondozásra, neveltetésre, illetőleg általában a személyes szükségletek kielégítésére felhasznál.

16. §. Önkezelés esetén a mező- és erdőgazdasági üzem, s a vele kapcsolatos jogok jövedelmét a saját gazdálkodás folytán elért tiszta nyereség* alkotja.

Ezen tiszta nyereség a hasonló mezőgaz-

* itt a tiszta nyereség alatt tiszta jövedelem értendő.

dasági birtokért ugyanott vagy a környéken szokásos haszonbérösszegekhez arányosítandó. A mezőgazdasági mellékhaszonvételekből eredő jövedelem külön csak akkor vehető számításba, ha ily mellékhaszonvételek az illető birtok belterjes gazdasági kihasználásának arányait túlhaladják. A helyben vagy a környéken szokásos bérösszegek megállapításánál a gazdasági egyesület vagy más hasonló gazdasági szaktestület előre kikérendő véleménye szolgál irányadóul.

A mező- és erdőgazdaság bérbeadása esetén a bérbeadó nyereségét a haszonbér, a részéről fenntartott egyéb haszon, valamint a bérlő által netán teljesítendő további szolgáltatások értéke alkotja, leszámítva ebből a bérbeadóra nehezedő és törvény szerint levonható kiadásokat és terheket.

A tényleg elért tiszta jövedelem alapján becsülendő meg a haszonbérlő jövedelme is, melyhez a birtokkal együtt bére vett lakásának hasznéértéke is hozzászámítandó; ellenben a bérösszeg és a bérbeadó részére, vagy ennek nevében teljesített bármiféle szolgáltatás értéke abból levonandó.

17. §. Elmarad a jövedelem külön megbecsülése mindazoknál az épületeknél és épületrészeknél, melyeknek hasznéértéke az erdő- és mezőgazdasági üzem jövedelmében már bennfoglaltatik s ennek folytán ezek a házadó külön terhét sem viselik.

26. §. A jövedelemadó az adókötelesek valóságai, az adókötelesek összeírására rendelt összeíró bizottságok összeírási adatai s a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) rendelkezésére álló egyéb adatok alapján állapítatik meg.

31. §. A jövedelemadóra vonatkozó valóságok annál a községelőjárásnál nyújtandók be s a jövedelemadó rendszerint annak a községnek kivetési lajstromában állapítatik meg és ott iratik elő, ahol az adóköteles állandóan lakik vagy tartózkodik.

32. §. A jelen törvény szerint adókötelesek összeírását a községek (városok) a pénzügyminiszter rendelkezésére képest s a kir. pénzügyigazgatóságnak (adófelügyelőnek) felügyelete és ellenőrzése alatt, évenként alakított összeíró bizottságok által teljesítik.

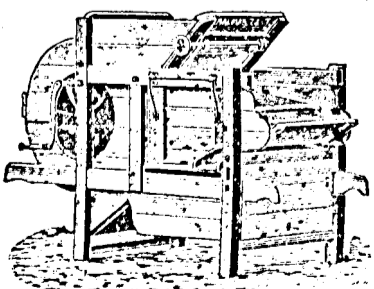
33. §. Az összeíró bizottság a kerületéhez tartozó adókötelesek birtok-, vagyont- és egyéb kereseti viszonyai felől, szükség esetén mások meghallgatásával is, beható tájékozást szerez és minden adatot beszerez, mely a megadótatás elbírálására alkalmas.

44. §. Az adókötelező bizottság az adózó jövedelmének számszerű megállapításánál az előterjesztett adatokat lelkiismeretesen mérlegeli; s a mennyiben beható vizsgálat után a vallomásnak helyességére, vagy az adóköteles jövedelem nagyságára nézve még el nem osztatott kételyei lennének, eljárásában arra törekszik, hogy mindazokat a ténykörülményeket felderítse, amelyeknek ismerete a jövedelem helyes és a valóságnak megfelelő felbecsüléséhez okvetlen szükséges.

E végből köteles a bizottság a tárgyaláson önként megjelent adózót a jövedelembecsülésre kiható nyomós adatok és körülmények felől kikérdezni, az adókiszámítási javaslatot és indokait vele közölni s az erre tett észrevételeit és kifogásait megfontolni. Jogában áll továbbá:

a) a tárgyalásról elmaradt adókötelest felvilágosítás adása végett szükség esetén beidézni, sőt az esetben, ha az adókiszámítási ja-

* I. Erdélyi Gazda 1911. április 23.-iki, 17. számát.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Európaszerte első helyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2006

vaslat felemelése céloztatik, a felet mindenkor beidézni köteles;

b) az adózótól egyes meghatározott kérdésekre írásban is feleletet kérni, esetleg a nyereség- és veszteségszámlát tőle bekövetelni;

c) tárgyalásaira tanukat és szakértőket meghívni és meghatározott kérdésekre kihallgatni;

d) könyvvizsgálatot elrendelni az eselben, ha a fél üzleti könyveinek betekintését önmaga ajánlotta fel, vagy ha a nyereség- és veszteségszámla eredménye aggályosnak mutatkozik.

A könyvvizsgálat, amennyiben foganatosítása ellen a fél nem tiltakozik, a bizottság által megállapított és az adózóval közölt napon a bizottság székhelyén foganatosítandó.

A könyvvizsgálat eredményéről jegyzőkönyv veendő fel, amelyben az adóköteles jövedelem megállapítására vonatkozó számszerű, de az üzleti titkokra ki nem terjedhető adatokon s az adózónak és a könyvvizsgálattal megbízott tisztviselőnek erre nézve tett észrevételein kívül az is felemlítendő, hogy az üzleti könyvek vezetése általában véve milyen, s hogy e könyvek mennyiben érdemelnek hitelt.

50. §. Ha az adókövető bizottság elnöke a végzést kihirdette, köteles mind az előadó, mint a tárgyalásnál jelen volt adózó, vagy meghatalmazottja élőszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet és ha igen, mely indokból a felszólamlási bizottsághoz felebbezni. Ily nyilatkozat hiányában sem a kincstár, sem a fél részéről további felebbezésnek helye nincs. Nyilatkozni első sorban a fél tartozik.

52. §. A kir. pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) az általa érvényesített kivétési lajstromot az illető községelőjárásnak oly meg hagyással küldi meg, hogy azt a község (város) házában 8 napon át közszemlére tegye ki s az adóköteleseket a községben szokásos módon, vagy hirdetmény útján figyelmeztesse, hogy azok kivételével, akik az adókövető bizottság tárgyalásán jelen voltak és annak határozatába belenyugodtak, ha a bizottságnak határozatát magukra nézve sérelmesnek tartják, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt a felszólamlási bizottsághoz címzett felebbezésüket szóval vagy írásban a m. kir. pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőnél) előterjeszhetik.

61. §. Az adófelszólamlási bizottság határozata ellen a közigazgatási bírósághoz csak bizonyos esetekben van panasznek helye.

71 §. Jövedéki büntető eljárás alá eső ki hágást követ el a vallomás adására kötelezett, ha a jövedelemre vonatkozó vallomásában, vagy illetékes helyről hozzá intézett kérdésekre adott írásbeli, vagy jegyzőkönyvbe mondott válaszában, vagy jogorvoslatának indokolásában tudva valótlan és szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrovíditására alkalmas, illetőleg adóköteles jövedelmi forrást szándékosan elhallgat.

A jövedelemadóról szóló törvény idézett szakaszai szerint tehát a mezőgazdasági üzemek tiszta jövedelme után fogják megállapítani a kivetendő jövedelemadót, a gazdáknak tehát arra kell törekedniök, hogy a tulajdonukat képező vagy a kezelésükre bízott gazdaság tiszta jövedelmét a valóságának megfelelőleg pontosan állapítsák meg, amit azonban csak rendszeres számtartás mellett eszközölhetnek s ezért nagyon kívánatos, hogy azon gazdaságokban, hol rendszeres számtartás még ez idő szerint nincs, azt mielőbb berendezzék.

A zöldtrágyázás fontossága és alkalmazása, tekintettel az erdélyi gazdasági viszonyokra.

Írta: Sipos József.

II.

Akárhányszor tapasztaljuk ugyanis, hogy a növényzet nem találja meg a talajban a fejlődéséhez kellőmértékben szükséges tápanyagot, minek következtében még a szokottnál nagyobb és gondosabb talajműveléssel sem tudja a gazda fáradságát gyümölcsöztetni, jövedelmező termést nem kap a talajtól. A növényi tápanyaghiány legtöbbször a talaj humuszhiányára, illetve nagyon csekély voltára vezethető vissza, mely elsősorban szolgálja a növényzet egyik legfontosabb táplálékát, a nitrogént. Ha pedig kellő mennyiségű nitrogén, illetve elegendő, a növények által felvehető nitrogénvegyület nincs a talajban, a növényeknek ez nemcsak a nitrogén táplálkozásban való fogyatékoságát idézi elő, hanem egyéb, szintén nagyon fontos tápanyagok felvételében is akadályul szolgál, bármilyen mennyiségben állnának is különben ezen tápanyagok a növények rendelkezésére. A humusz hiánya továbbá hozzájárul ahhoz is, hogy a talaj víztartó képessége igen csekély. Humuszhiány mellett a talaj — összetétele és minősége szerint — vagy nem fogadja magába a szükséges vizet, vagy ha be is fogadja, azt vissza nem tartja, hanem átveszti olyan rétegbe melyből a növény fel nem veheti és így azra nézve teljesen kihasználhatatlan. Az a körülmény pedig, hogy elegendő nedvesség (elegendő nitrogén mellett) nem áll rendelkezésre a talajnak, megint nagy jelentőségű következményt rejt magában. Tudjuk ugyanis, hogy a talajban levő tápanyagok részint fel nem vehető alakban vannak jelen. A csekély mennyiségű nitrogén, illetve humusz mellett a növény még a felvehető — oldott állapotban levő — egyéb tápanyagokból is csak korlátozott mértékben képes táplálkozni, de ha a humuszréteg csekélyisége folytán a talaj vízfoghatósága is kismérvű, azáltal a növény azon tápanyagok felvételétől is elesik, melyek a talajban nehezebben oldódó és nehezebben felvehető alakban vannak jelen, de amelyek a szükséges mennyiségű nedvesség, viz jelenléte folytán át alakulnak úgy, hogy a talajnak a már meglévő növényi tápanyag készletét nagymértékben emelik. Tekintettel pedig arra, hogy a talaj csekély vízfoghatóságának és emellett beállott hátrányoknak oka a talajnak humuszszegénysége miatt beállott összetételében és konstrukciójában rejlik, a talaj-konstrukció megjavítására okkal-móddal egyik legalkalmasabb mód a zöldtrágyázás.

Zöldtrágyázásra ugyanis általában véve olyan növényeket szokás vetni, illetve termelni, melyek hosszabb gyökérzetükkel is a talajban meglehetősen mélyen végeznek porhanyítást már a vegetáció idejében, a vegetáció után pedig részint a talajban bent maradó és a talajba bele kerülő növényrészek (mélyebben levő gyökérrészek, kiszántandó gyökér-, szár- és levélrészek) saját tömegükkel gyarapítják a talaj humusz tartalmát, másrészt pedig a növényzet vegetációjának megszűntével az életműködésükben ugyancsak a növények vegetációjához kötött nitrogén-bakteriumok elhalnak, s nagy mennyiségükkel a növényi tápanyagok legértékesebb alkotórészeinek gyarapításához járulnak hozzá. A zöldtrágyázás hasznos voltát ezen körülmények eléggé megmagyarázzák, alkalmazásának indoklását azonban egyéb körülményekben is megtaláljuk.

A talaj termőerejének fenntartására ugyan legalkalmasabb volna — már csak olcsóságánál fogva is — az istállótrágya, ha azt a gazdaság termelheti. Csakhogy éppen az a baj, hogy nem minden gazdaság van olyan helyzetben, hogy trágyaprodukcója kielégíthetné szántóföldjeinek és rétjeinek trágyaszükségletét, mert nincs ehhez elegendő állatállománya, szaporítása pedig esetleg nem volna jövedelmező, főleg csak ezen szempontból. Más gazdaságban megint a talaj trágyaigényeinek kielégítésére talán elegendő istállótrágya volna, de a trágyázandó föld olyan távol esik a gazdaságtól, amit trágyának istállótrágyával való pótlása vagy igen nagy nehézségekkel járna, vagy igen nagy költségbe kerülne. Ha például a gazdaságtól igen távol eső helyre istállótrágyával trágyázna, igen nagy fáradság volna az igás állatokra, amellet igen sok időt venne igénybe, úgy, hogy a terméstöbblet folytán beállott jövedelem éppen nem volna arányos a befektetett munkával és költséggel. Megeshetik azonban az is, hogy nincs távoli az illető birtokrész a gazdaságtól, amit trágyázni kell, a helyi viszonyok miatt azonban istállótrágyázást még sem alkalmazhatunk, mert vagy nagyon meredek a megtrágyázandó terület, illetve az oda vezető út, vagy olyan állapotban lehet azon időszakban, midőn trágyahordásra időt szakíthatunk, hogy hozzá jutni nem lehet szekérrel, más időben pedig nem végezhetjük, mert fontosabb munkánkban maradnánk hátra. Megtörténhetik továbbá és meg is történik akárhány helyen, hogy a szántóföld a trágyaprodukción felémészti mind, ha ugyan még elég is és emellett a rétek trágyázása teljesen elhanyagoltatik. Mennyivel jobb volna ez esetben a rét trágyaszükségletét istállótrágyával kielégíteni, a szántóföld trágya igényeit pedig zöldtrágya alakjában adni meg. Mert nagyon ritka az a gazdaság, melyben olyan talajok nem találhatnának, hogy azok a zöldtrágyázást meghálálják, s amely talajok ennek fejében a különben igényelt trágyaanyagot, melyet eddig istállótrágya alakjában kaptak meg, más talajok felségítésére engedik át.

A zöldtrágyázásnak egyik jelentősége továbbá, hogy legtöbb esetben elősegíti a gazdát az intenzívebb gazdálkodásra való áttérésre. Intenzívebb gazdálkodás ugyanis csak ott lehetséges, hol elegendő trágya áll rendelkezésre a gazdának. Az intenzív gazdálkodásnak ugyan feltétele az is hogy elegendő számu igaerő is álljon rendelkezésre, ahol tudniillik állatokkal történik a talaj megművelése, ennek következtében a trágyaprodukción is ilyen gazdaságban az állatok után sokkal nagyobb rendszerint, ami azonban a zöldtrágyázás alkalmazását szükségtelessé éppen nem teszi. A legtöbb intenzíven kezelt gazdaságban ugyanis nincs annyi legelő és kaszáló, illetve rét, amennyi az állatok takarmányozására egész évben, vagy legalább az év nagyobb részében elegendő volna, miért is az állatok takarmányának egy részét kultur talajon kell előállítani. A takarmánynövények legnagyobb részének is a termesztése csak úgy jövedelmező és az egyéb termelt növények közé a vetésforgóba okszerűen, helyesen csak úgy vehető be, ha azok alá megfelelő mennyiségű trágyát adunk (csalamádé, zabosbukkony stb.), amellet az intenzív gazdálkodás folytán egyéb növények is nagyobb mértékben, rövidebb időszakokban igényelik a trágyát, mint egyéb viszonyok közt. A trágya mennyiségét tehát fokozni okvetlenül szükséges, a zöldtrágya alkalmazását igénybe nem venni majdnem nem lehet. Annál nagyobb mérték-

Lognagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzők és finom angol és francia zsebkendők.
Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszak szerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gypju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

ben forog fenn ez az eset akkor, ha az intenzív gazdálkodás, talajművelés nem is igás állatokkal, hanem géppel történik, gőzekével stb. legnagyobb részben, amikor t. i. a rendszeren a talaj megművelésére használt állatok trágya-terméke is elmarad. Mindezen körülmények eléggé indokolták és szükségessé teszik a zöldtrágyázásnak a mai korban való alkalmazását, habár lehetnek és vannak gazdaságok, melyeknek viszonyai lehetségessé teszik a zöldtrágyázás nélkülözését; illetőleg igénybe nem vevését (pl. tehenészet, hizókrök stb. után elegendő trágyát kaphatnak), de viszont vannak gazdaságok, melyek a fentebbi és ezekhez hasonló okok folytán a zöldtrágyázás alkalmazását kár nélkül el nem hagyhatják.

(Folyt. köv.)

Az ideai termés.

A központi statisztikai hivatal által kimutatott múlt évi learatott területhez viszonyítva, a folyó évben búzával bevetett terület 16.458 kat. holddal; a rozsszal bevetett terület 4400 kat. holddal nagyobb volna, de tekintettel a kiszántott területekre, tényleg a buza területe 236.656 kat. holddal, a rozs területe pedig 68.526 kat. holddal kisebb a múlt évi learatott területnél.

A kiszántások következtében növekedett ellenben az árpa területe 11.504 kat. holddal, a zab területe pedig 15.325 kat. holddal, míg a többi kiszántott őszi gabona területét kapás és kereskedelmi növények foglalták el.

Buza. A június második felében járt kedvező időjárás hatása alatt a buza jól elvirágzott, szemfejlődése még a megdült táblákban is jó volt. Szépen érik, sőt Temes, Torontál és Bács-Bodrog vármegyék déli részein a jelentős közéletének idején már aratják is. Egyes helyeken, a csikóslátú buza-légy, frittlégy és a már szárazra is felment rozsa okozott némi károkat.

A m. kir. központi statisztikai hivatal által kimutatott 6.053.309 kat. hold búzával bevetett területből a gazdasági tudósítók és a m. kir. gazdasági felügyelőségek adatai szerint kiszántottak 253.114 kat. holdat, megmaradt *buzavetés területe tehát 5.800.195 kat. hold.*

Ezen területen ugyancsak a gazdasági tudósítók és a m. kir. gazdasági felügyelők adatai szerint *remélhető kat. holdanként 7.64 métermázsra, vagyis összesen 44.323.800 mm. buza.* A múlt évben termelt 46.185.023 métermázsra.

Ros. Az utóbbi kedvező meleg időjárásban a rozs szépen javult. Szemfejlődése legtöbb helyen hibátlan, szépen zsendül, sőt a Duna-Tisza közének és a Tisza-Maros szögének déli részén már aratják. Szalmája többnyire elég magas. Bár sok helyen található ritka és főleg a keleti hegyes vidékeken nagyon gazos rozsvetések is, a termés kilátások nagyobbára mégis jó közepesek, mert a kalászkok nagyok és hibátlanok. A m. kir. központi statisztikai hivatal által kimutatott 1.953.223 kat. hold az ideai rozsvetés területéből a gazdasági tudósítók és m. kir. gazdasági felügyelőségek adatai szerint, kiszántottak 72.926 kat. holdat s így *learatásra kerül 1.880.297 kat. hold rozsterület.* Ezen területen várható *ezidő szerint kat. holdanként átlag 6.71 métermázsra, vagyis összesen 12.620.600 métermázsra termés.* A múlt évben termelt 13.294.103 q.

A tavaszi árpa és zab fejlődésének a június kedvező időjárás nagy hasznára volt, úgy hogy a legutóbbi hivatalos vetésjelentés óta ezen termények termés kilátásai is lényegesen javultak. Az őszi árpa legtöbb helyen már annyira haladt, hogy aratását megkezdették. A tavaszi jól elvirágzott, s szemfejlődése jó, — bár néhol a vetés alacsony és gazos, termés kilátásai a sík vidékeken jók, a hegyi vidékeken közepesek. A zab zászóját tolja. A június hó közepén járt eszések sokat javult. Szemképződése többnyire kifogástalan, de szalmája alacsony.

Repce. Az északi és északnyugati felföld kivételével a repcét learatták, tulnyomólag be-

is hordták és cséplik. Az eredmény tulnyomólag közepes, de részben közepesen aluli.

Tengeri A májusi fagykárokat a tengeri még ezideig sem volt képes mindenütt helyrehozni, kivált a hegyesebb vidékeken lassan fejlődik. A Királyhágóntúli vármegyékben pedig az ültetés idején uralgott szárazság következtében későn került a földbe és emiatt itt a növény még fejletlen és vékony. Az Alföld több vidékén a tengeri már címerét tolja; itt második kapálását és töltögetését befejezték, az ország sok vidékén most töltögetik, a késeiket pedig először kapálják. A déli és sík vidékeken tulnyomólag kielégítően, több helyen igen kedvezően áll, az itt-ott előtorduló rovarkárok (drótféreg) nem jelentékenyek. Sok helyen azonban további kedvező fejlődéshez eső szükséges. A munkálatokat a több helyen bőven burjánzó gyomok nehezítik,

Burgonya. A burgonyát már a hegyvidéken is töltögetik, az ország nagyobb részében teljes virágzásban áll, a délibáb-vidékein pedig elvirágzott s a korai fajtákat már szedni is kezdik. A későbbiek sűrű bokrai üde levélzetűek és erőteljesek, sok helyen igen szép termésel bíztatnak, amelyet betegség nem igen veszélyeztet, a peronospora csak nagyon szórványosan észlelhető. Az erdélyi vármegyék egyes zordabb éghajlatú vidékein még csak most kapálják először.

Kerti vetemények. Az ország sok vidékén bővebb csapadékot kívánnak, de ahol elegendő csapadék volt, ott kifogástalanul fejlődnek és korai fajtáink mindenütt a piacra kerülnek. A kapálás és gyomlálás folyik. **Bab.** Az ültetés egy része májusban elfogyott, az ehelyett ültetett vetések jól keltek és kedvezően fejlődtek. Az utófagyok által nem károsított növény virágzik vagy elvirágzott, bokrain sok a hüvely, amely zölden már bőven a piacra kerül. **Egyéb hüvelyesek,** kivált borsó és lencse bőven virágzik, a borsó sok helyen elvirágzott és piacra kerül. **Köles és tatárka.** A korai vetések általában szebbek. Néhol még a közelmúltban is vetették a kölest; a tatárka főleg a hegyvidéken termeltetik és kielégítő. **Káposzta.** A káposztát már a hegyi vidékeken is mind kiültették, a palánták jól megeredtek és a szárazság miatt elvesztett palántákat is mindenütt pótolták. A korai fajták fejeseznek és a későbbiek is erőteljesen fejlődnek. Néhol a földi bolha és a csiga károsítja. **Komló** legtöbb helyen kifogástalanul áll; a növény indája már a karó csucsára felkuszott és bő oldalágakat növel. A korai komló elvirágzott és tobozai elég sűrűn mutatkoznak. A Királyhágóntúli részeken az elszaporodott földi bolha a növény alsó részeit károsítja. **Cirok.** Csak részben jó, több helyen melegebb időt és esőt kíván, **Kender és len.** Az időjárás a kender és len fejlődésének kedvezett: a len a hegyi vidékek kivételével elvirágzott és szép szálú. A kender virágzik, erőteljes és sűrű, helyenkint gazos. **Dohány.** Helyenkint a szárazságtól, néhol a drótféregtől szenved. **Cukorrépa és takarmányrépa.** A cukorrépa tulnyomólag kifogástalanul, egyes tájakon igen szépen fejlődik, dus levélzete már beárnyékolja a talajt. Rovarkárok még mindig mutatkoznak, néhol — bár elvéve — gyökérgyökész is jelentkezik. A takarmányrépa fejlődése valamivel lassabb, de egészséges és erőteljes. **Mesterséges takarmányok.** A lóhere termése gyengébb a lucernánál. A zabos búkkönyt kaszálják, termése közepes és közepesen felüli, de némely helyen minőségét az eszések megromtatták. A csalamádé tulnyomólag szépen fejlődik, ugyancsak jól áll a baltacim s elég jól a muhar is, bár több helyen gyomos. **Rét.** A magasabb hegyi vidékeken a réti fűvet még nem mindenütt kaszálják, az anyaszéna termése, kielégítőnek jelezhető, minőségét azonban egyes helyeken a sok csapadék megromtatta. A sarju azokon a helyeken, ahol elég eső volt, kielégítően fejlődik. **Legelő.** Még elegendő táplálékot ad a kihajtott jószágoknak. Az utóbbi eszések ott is felújították, ahol már kopár volt. **Szőlő.** A ter-

jedő peronospora miatt háromszor, sőt helyenkint négyszer is megpermetezték. A virágzás említésre méltó károk nélkül véget ért és a fagyoktól megkímélt tőkéken szépen mutatkozó fűrtökön a bogycák már telni kezdenek. A peronosporán kívül a szőlőmoly és lisztharman is csökkenti a kilátásokat. **Gyümölcs.** A cseresznye és meggy mennyiségileg kielégítő termését nagyrészt betakarították. A későbbi gyümölcsnemekből sok hullott, de országos átlagban közepes termésre még lehet számítani, kivéve az erdélyi vármegyéket, ahol a gyümölcsstermés általában gyengének mutatkozik, Leggyengébb termés a szilvából várható.

Amint a fentiekből kitűnik tehát, az 1911. évi termés alatta marad az 1910.-inek. Amint az országrészenkénti termés kimutatás mutatja, a k. holdankénti átlagos termés búzából Magyarországon mindenütt 7 mmázsán felül van, sőt a Duna-Tisza közén 8.52 mm. Hazarészünkben és a Tisza jobbpartján 7 mázsán alól van az átlag. Erdélyben búzából 6.27 mm. átlagtermést jelentettek a tudósítók és így a tavalyi 4.551.659 mm. helyett, Erdélyben csak 3.753.000 mm. búzatermés várható. Az ideai országos átlag kat. holdanként búzából 7.64 mm. A rozs holdankénti átlaga Erdélyben, 5.45 mm. országos átlag 6.71.

Erdély egyes részeinek termés eredményeit rontotta ősszel és a tavasszal az egérkár és a hosszantartó szárazság. Előbbi miatt nagy területeket kellett kiszántani és újból vetni más gabona, vagy takarmányművel, melyek dupla költséggel fele hasznot hozhatnak csak

Kolozsvármegyei gazdák Debrecenben és a Hortobágyon.

A kolozsvármegyei kisgazdák dr. Cséser Lajos vezetése mellett igen sikertelt gazdasági kirándulást rendeztek Debrecenbe és a Hortobágyra, 1911 jun. 25. és 26.-án. Részt vett Türeből, Szucsákból, Bácsból, Magyaránásról, Magyarbikáról, Farnosról, Szentmihálytelkéről, Kiskapusról, Bánffyhunadról, Gyaluból. stb. 31 gazda. A kiránduló társaság e hó 24.-én este indult el Kolozsvárról és Debrecenbe 25.-én reggel érkezett meg, ahol is az állomáson Péterffy gazd. szaktanár, a város nevében fogadott. Innen az »Arany Bikába« vonult a társaság, ahol megszált. 8 órakor reggelin látott a város a »Kispipa« vendéglőben. 25.-én délelőtt a város nevezetességeit tekintettük meg. A déli ebéd elköltése után 1 ó. 20 perckor vonaton a gazd. akadémia megtekintésére indultunk. Az állomáson lovag Kerpely Kálmán gazd. akadémia igazgató vezetése mellett az akadémia tanári kara fogadott. Fogadás után azonnal a gyönyörű telep megtekintésére indultunk. A telepen a szaktanárok adtak felvilágosítást, s mutogattak meg mindent, ami csak minket gazdákat érdekelt. Így a gazdasági majort, az istállókat, azok berendezéseit; a villany és víznyomásra berendezett olajütőt, téhen- és ökrögulyát, bikákat, gépszint, mely a jelenkor legújabb gépeivel van felszerelve; sertés ólakat, sertéseket. Továbbá Török Elemér a dohánykísérleti állomás adjunktusának szakszerű magyarázata mellett a dohányimitót, dohány fajtákat, a dohány ültetvényeket, majd a főkertész vezetése mellett a faiskolát, konyhakertet, szőlőt virág házakat stb. Ez alatt le is telvén az akadémia megtekintésére szánt idő. Azonban az akadémia tudós igazgatója addig nem bocsátott el, míg az összes kirándulókat meg nem vendégelte, sőt üttetvén csapra, hogy a tikasztó hőségben elfáradt kirándulókat felfrissítse. Itt lévén az indulás ideje, szívélyes bucsu vétel után d. u. 6 órakorakor vissza vonultunk Debrecenbe, ahol a »Nagy erdő«-t tekintettük meg.

Másnap, 26. án reggel 5 ó. 19 p. a hortobágyi vasutal a Nagy Hortobágyra vonultunk, ahol az állomáson Medgyasszay Miklós v. tanácsos, Nagy Sándor mátai biztos, Székely Ferenc kat. főmérnök, főfelügyelő és Markovits Gyula ménes mester fogadtak. Medgyasszay v.

tanácsos üdvözlő szavára, dr. Cséser Lajos mondott köszönetet és üdvözölte az állomáson megjelent urakat, mely után kocsikon a Hortobágyi csárdába vonultunk. Itt rövid reggeli elköltése után, a készen álló kocsikon a pusztá megsejtelésére indultunk.

Először is a törzsménest láttuk, Van itt 60 ló ugyanannyi csikóval. Továbbá vagy 200 drb. 1. 2. 3. éves csikó. Itt Markovits ménes mester igazi szaktudással mondta el a ménes történetét a mult század elejétől fogva. A törzs ménes először spanyol lovakból állott, ez azonban kevés kivétellel elpusztult, a megmaradt anyakancák lipicai ménekkel lettek keresztezve, de ez sem vált be, most Noniusszal keresztezett telivér ménes van. A telivér spanyol kancák közül csak egy van 21 éves. Majd a gyönyörű méneket mutatták meg, melyek közül legszebb a Sakter, Különc és Verbung nevű. Innen egy ökör, egy tehén, egy tinó gulya és a nagy ménes megtekintése után vissza tértünk a csárdához. Utközben az Alföld csodás tünényében, a délibában gyönyörködtünk.

Hogy fogalmat alkothassunk arról, hogy mennyi állat legel a pusztán ide írom az állatorvos által bementett adatokat:

Van 37 juh nyáj	27,000 drbbal.
7 tehén gulya	6,300 „
2 tinó gulya	2,150 „
Bika gulyába	500 drb.
Ökör gulyába	1,500 „
Szüz gulyába	800 „
7 cifra ménes	7,000 drbbal.
5 ménes	5,000 „
Sertés	2,000 drb.

Összesen: 52,250 drb. állat legel a szikes legelön.

Délben a Hortobágyi csárdában ebédeltünk meg, innen vonattal vissza tértünk Debrecenbe s este a 11 órakor induló személyvonattal pedig hazatértünk erdős-bérces vármegyénkbe.

Végül hálás köszönetet mondunk Debrecen városának, mint házigazdának, kinek képviselőjében Rác Lajos gazd. egyl. titkár velünk mindenütt jelen volt, s kinek szíves modora mindnyájunkat lebilincsett.

De meg kell emlékezni dr. Cséser Lajosról is, ki fáradságot nem kímélve gyűjtötte össze a tanulni vágyó gazdákat, papokat, jegyzőket, tanítókat s vezette. el az Alföld szívébe, a Hortobágyra, s a kálvinista Rómába, hogy ott szerzett ismereteiket itthon gazdatársaikkal elbeszélve, hasznosítsák a látottakat. Adja Isten, hogy sok ilyen kiránduláson vehessünk részt, hogy édes hazánk gazdasági nagy munkájának felépítésén ezáltal hathatósabban közreműködjünk.

Türe, Máthé Sándor, áll. isk. igazgató.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Száj- és körömfájás mesterséges beoajtása. A száj- és körömfájás mesterséges beoajtása a tüvel megkarcolt szájnyalakhártába épp oly célszerű eljárás, mint a nyálnak bekenése a durva vászonnal megdörzsölt nyálkahártába, vagy pedig nyállal átitatott vászondarabnak rágatása az állattal Mindezen eljárások után a betegség rendszerint enyhébben folyik le, mint a természetes fertőzés után. Megjegyezzük egyébiránt, hogy a betegség mesterséges ojtása csak a másodfoku hatóság engedélyével, illetve rendelkezésére és csakis állatorvos által történhetik,

+ A tojás sárgájának színe és tartósága közti összefüggés. Oroszországban a tojásnagykereskedők a néptől összevásárolt és kivitelre szánt tojásokat mindenekelőtt szakértők által osztályoztatják. E tekintetben főfontosságú a tojás székének (sárgájának) a színe amelyet jól meg lehet látni, ha a tojást világos sárga felé tartjuk. A tojás széke *vörös sárga* színbe játszó akkor, ha a tyukok természet-szerű táplálékban részesültek, vagyis. ha

táplálékukat: nyáron zöldeleséget, férgeket, kukacokat, rovarokat, álcákat, stb. maguk szedték össze a legelön; ellenben ha a tyukokat szemes eleségen, rostaljjal, ocsuval, szemes gabonával tartják, akkor a tojás széke *világos sárga* színű. *A vörösszékű tojás nem tartható el*, azért ezeken a tojásokon bármely elfogadható árt kapnak érte, igekeznek mielőbb tuladni. A sárgaszékű tojást ellenben frisseségük, nagyságuk és a tojásbéj tisztasága szerint osztályozzák és így küldik a külföldre vagy a nagy belföldi piacokra értékesítésre, mert a tapasztalás az, hogy ezek a tojások sokkalta tartósabbak s így — megfelelő módon csomagolva — aggály nélkül szállíthatók nagy távolságra is. N. D.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A borjuvágás szabályozása. Serényi Béla gróf földmivelségi miniszter egy újabb rendeletet bocsátott ki, amelyben a borjuvágást még jobban megszigorítja. A miniszter újabb rendelkezésben a *négyhetesenél* fiatalabb borjuk levágását tiltja el és felszólítja az összes törvényhatóságokat, hogy szigoruan utasítsák az állategészségügyi hatóságokat, hogy a visszasságok megszüntetése dolgában erélyesen intézkedjenek, továbbá szakközvegeik útján folytonos és hatóságos felügyeletet gyakoroljanak, végül minden szabálytalanság megtorlása céljából a büntető eljárást folyamatba tegyék és példás büntetéseket szabjanak ki.

Pályázati hirdetés. A földmivelségi miniszter a székesfővárosban szervezett felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra 1911/1912. tanévre, a hallgatók felvétele céljából pályázatot hirdet. A tanfolyam célja az, hogy az arra felvett hallgatók a szőlőmivelésben elméleti és gyakorlati alapon oly mértékben képeztesse ki, hogy a tanfolyam sikeres bevégeztével nagyobb szőlők, szőlővessző- és szőlőoltványtermelési üzemek és borpincék önálló kezelésére képesítve legyenek. Az előadások az egy évre terjedő tanfolyamon folyó évi október hó első napjaiban kezdődnek. A tanfolyamra kizárólag olyan pályázók vétetnek fel kik: 1. a hazai gazdasági akadémiák valamelyikét jó sikerrel végezték; 2. ép és erős testalkattal bírnak, egészségesek s ezt hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolják. A tanfolyam díjmentes s a felvett hallgató csak a saját ellátásáról tartozik gondoskodni. A szegényebb sorsu és kitünő, vagy jeles végbizonyítványokkal bíró folyamodók egész, vagy fél állami ösztöndíjban részesülhetnek. Az egész ösztöndíj havi egyszáz (100) korona, a fél ösztöndíj pedig havi ötven (50) korona, amely a tanfolyam tartalma alatt előleges havi részletekben adatik ki. A kellő képen felszerelt kérvények a földmivelségi miniszter urhoz címezve, legkésőbb f. évi augusztus 1.-ig annak a gazdasági akadémiának igazgatóságához nyújtandók be, amelytől a folyamodó végbizonyítványát nyerte.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A földmivelségi miniszter elismerése.** Az erdélyrészi miniszteri kirendeltég előterjesztésére gróf Serényi Béla miniszter jutalomban részesítette Josa Samu nagypetrii körjegyzőt; Kabos Emma ny. tanitónőt, Szucsákon; Fekete Antal igazgatót, Györgyfalván; Régeni Ferenc ref. lelkészt, Magyarbikalon és Koréh Sándor áll. tanitót, Magyarbikalon, amennyiben mintaszerű buzgóságot fejtettek ki községük gazdasági, s szociális életében és az erdélyrészi akciónak fáradhatatlan előharcosai lettek községükben.

— **A gazdasági akadémia köréből.** A kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága erdélyi származásu és születésű, iskolai tanulmányait jó sikerrel végzett vagyontalan ifjak részére kilenc állami alapítványi ösztöndíjas (ingyenes) helyre pályázatot hirdet. A pályázat július 15.-én jár le, mire is felhívjuk

az érdeklődők figyelmét, nehogy elkéssenek a folyamodványok beadásával. A pályázat részletes feltételeit lapunk hirdetési rovatában közöljük.

— **Méhészeti vándorgyűlés és kiállítás Szegeden.** Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vándorgyűlésével kapcsolatban a Szegedvidéki Méhészegylet által rendezett kiállítást vasárnap délelőtt 10 órakor nyitották meg az ország összes részeiből. egybesereglett méhészek részvételével. Lázár György Szeged város polgármestere üdvözölte Liphay Béla cs. és kir. kamarás, osztálytanácsost Serényi Béla gróf földmivelségi miniszter képviselőjét. Liphay Béla miniszteri osztálytanácsos válaszában jelzi Serényi földmivelségi miniszter nagy érdeklődését a méhészet iránt, amely rejtett kincseket hoz napvilágra, céltudatos és szeretetteljes munkássággal. Lelkesedéssel fogadott beszéde után a kiállítást a földmivelségi miniszter nevében megnyitottak nyilvánítja. Ezután a társaság a kiállítás megsejtelésére indult, melyen több mint száz kiállító vett részt több ezer kiállítási tárgygyal.

Délelőtt 11 órakor Szeged sz. kir. város közgyűlési termében tartották meg az »Országos Magyar Méhészeti Egyesület« vándorgyűlését. Szilassy Zoltán orsz. képviselő, ügyvezető alelnök tudatja, hogy Zichy Aladár gróf az egyesület elnöke és Gerliczy Ferenc báró a kiállítás védnöke, elmaradásukat kimentették és mind a ketten táviratban kívánnak sikert a vándorgyűlés munkájához. Kegyeletes szavakkal parentálta el ezután a nem rég elhunyt Ambrózi Béla bárót, ki a méhészet terén érdemeket szerzett a külföld előtt is hazánkuk nagy az irodalom, mintagyakorlat terén. Ezután a vándorgyűlés tárgysorozatának elintézéséhez láttak. Bejelenti az elnök, hogy a Méhészeti Egyesületek Országos Szövetségének elkészítő munkálatait befejezték. Csatlakozását több egyesület máris bejelentette és a megalakulást immár semmi sem gátolja. A vándorgyűlés erre a szövetséget megalakultnak jelenti ki. Kovács Antal kir. tanácsos, méhészeti felügyelő kapcsolatban a magyar, német és osztrák méhészeti vándorgyűlés magyar elnökségének Amrózy Béla báró halálával történt megüresedésével, ennek betöltésére vonatkozólag tesz előterjesztést. A tisztségre Szilassy Zoltánt választották meg. Az előadások során Erdős Lajos székesfővárosi polgári iskolai tanár, a magyar méhfaj tulajdonságairól, fentartásáról és továbbfejlesztéséről szól. Kimutatja, hogy az összes tulságosan fölmagasztalt külföldi méhekkel szemben a legkiválóbb tulajdonságokkal felruházott magyar méh az, mely rajzás, méztermelés és kezelhetés szempontjából fölötte áll minden más méhfajtának. Rihm Jakab kulturminiszteri főtiszt a méhészet terén elkövetett leggyakoribb hibákról és azok kiküszöböléséről tartott előadást. Resch Ignác dr. piébános az Uránia-színházban vetített képekkel a méhek bonctanáról értekezett. A kiállítás területén ezenkívül naponként gyakorlati előadásokat tartanak, melyeknek állandóan nagy halgató közönségük volt. A gyűlés a földmivelségi minisztert táviratilag üdvözölte.

— **A Szilágy vármegyei Gazdasági Egyesület** június 20.-án Kaizler György elnöktele alatt választmányi ülést tartott, melyen a Temesvármegyei Gazdasági Egyletnek a cselédtörvény revíziója tárgyában intézett átiratát tárgyalták, és felkérték a E. G. E.-et, hogy tegyen e tárgyban konkrét javaslatot, és írjon fel a G. E. O Sz. és O. M. G. E.-hez, hogy a legközelebbi gazdaságkongresszus programjába vegyék be a a törvény revízió kérdését. Elhatározta a választmány, hogy a földmivelségi minisztériumból kapott 1200 K. segélyből szept. 14.-én Szilágyosomlyón okt. 1.-én Szilágycsehen, és okt. 8.-án Zsibón szarvasmarha díjazást rendez. A miniszternek négy öreg cseléd jutalmazása tárgyában javaslatot tesznek. Elhatározta az ülés továbbá, hogy a Szatmár vármegyei Gazdasági Egylet 50 éves jubileuma alkalmából rendezendő kiállításon az egylet is részt vesz egy gyümölcskollekciónal, és ússzel vásárral

egybekötött gyümölcskiállítás rendez. Uj tagok bejelentése után, az ülés véget ért.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének. Kelelben működő szeszgyár vezetői szakosztály most tartott ülésen Szilágyi Gyula műegyetemi rk. tanárt választotta meg elnökévé, alenökké pedig Weisz József és Niedermann Vilmos választatott meg. Az ülésen, melyen az anyaegyesületet Krolópp Hugó titkár képviselte, a szakosztály számos időszerű kérdése került megvitatás alá s ezenkívül Szilágyi Gyula a szeszgyárak üzeme terén a legutóbbi időkben mutatkozó haladásáról tartott előadást, melynek bevégezte után beható eszmecsere indult meg.

Hasznavehetetlen szőlőmoly irtó szerek. Jablonovszky József, a rovartani állomás igazgatója, figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy az utóbbi időben egyes hazai és külföldi cégek, a birtokosok címjegyzékét megszerzvé, hangzatos reklámokkal ajánlják szereiket, melyekkel — mint bizonyosodott — annyi eredményt sem lehet elérni, mint a szakemberek által eddig ajánlott szerek és eljárásokkal. Óva inti tehát a szőlősgazdákat, nehogy felüljenek az ügyes reklámnak és leveleknek, mert ezen szerekek ugysem érhetik el céljukat.

Felvétel a hazai vincellériskolába. A bihardioszegi, egrői, nagyenyedi és pozsonyi vincellériskolába való felvételre pályázati hirdetést tesz közzé a földmívelésügyi miniszter. Felveszik azokat, akik a 16 életévet betöltötték, a népiskolát sikeresen végezték, épek, erősek és egészségesek, hogy a gyakorlati munkákat elvégezhessék. A növendékek lakást és ellátást az iskolában kapnak. Ezért egy évre 280 koronát fizetnek, szegénysorsu pályázóknak elengedik az ellátási díjat, egészen, vagy feléig, ha igazolják, szegénységüket és kedvezményre egyébként is érdemesek. Felvétellel előnyben részesítik azokat, akik katonai kötelezettségüknek elegett tettek. Előnyben részesülnek a felvételnél szőlőművelők, pincekezelők, kertészek és kádárok fiai. Kérvényeket ahhoz az igazgatósághoz kell beküldeni augusztus 15.-ig, a hol az illető felvételt kíván. A tanítás október elsején kezdődik.

Az állati betegségek országos összegezőse július 2.-ról.

A betegség neve	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	község	udvar	több		kevesebb	
	község	udvar	község	udvar	község	udvar
Lépfene	246	263	4	1	—	—
Veszétség	245	250	1	—	—	1
Takonykór	50	67	5	4	—	—
Ragadós száj- és körömfájás	2857	20408	354	3084	—	—
Juhhimlő	39	60	3	9	—	—
Ivászervi hólyagos kiütés	48	110	—	—	4	16
Rühkór	235	509	—	—	18	25
Bivalyvész	4	4	—	—	1	1
Sertésorbánc	342	887	28	72	—	—
Sertésvész	721	2115	55	299	—	—

Saját termésű bor kismértékben való elárúsítása. Fülmerült esetről kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy a szőlőbirtokos saját termésű borának kismértékben való elárúsítása után a III. osztályu kereseti adóval megróni nem lehet.

2583

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő
HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGLÖCSÖBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A t. szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk az általunk évek óta gyártott és legjobbnak elismert

DEM JÉN-téle
„VULKÁN”
háti kenporfúvó-
készülék.

Erős és tartós kivitel
Könnyen kezelhető,
legmegbízhatóbb
szerkezet. A porozás
tetszés szerint
szabályozható.

Megrendelhető:

Demjén
Ignác

műszaki fém- és pléhcikkek gyárában
Budapest, VIII., Magdolna-u. 14.

2584

Gróf KÁROLYI LAJOS
TÓTMEGYERI uradal-
mában eladó egy drb.
legujabb gyártmányu 20
HP. teljesen jó és hasz-
nálható állapotban levő
BENZIN LOCOMOBIL.

Feltételek az
uradalmi felügyelőség
Tóthmegyer, Nyitramegye
megtudhatók.

2600

Dr. gróf Teleki Domokos ur ömóitósága
többszörösen kitüntetett gernyeszegi
magyar erdélyi tenyészetéből:

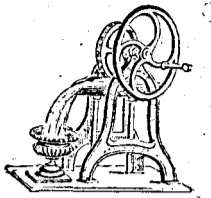
Eladó több elsőrendű két éves te-
nyészképes bika. 6 drb fiatal
hasas számfelletti tehén. 3 drb növendék
üsző. Érdeklődőknek felvilágosítást kész-
séggel ad: (Gernyeszeg posta.)

2597

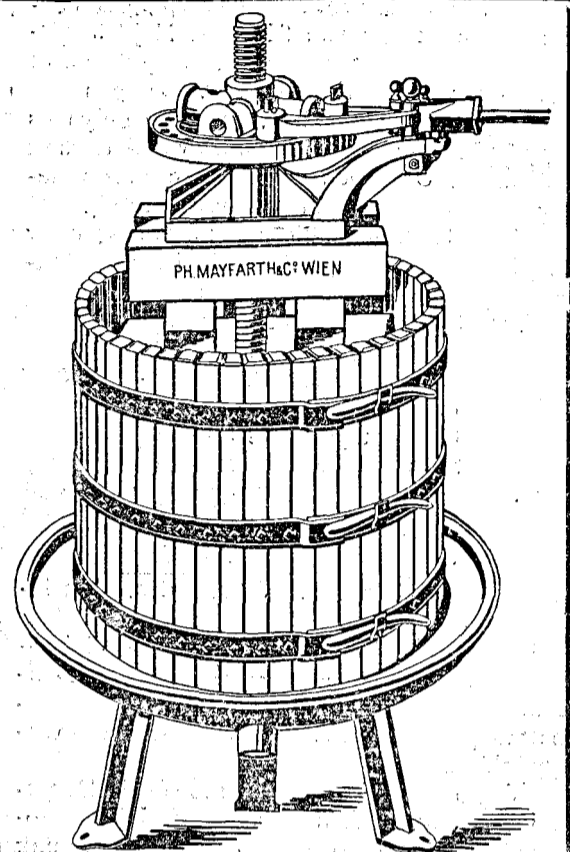
Palfy Dezső, gazd. intéző.

OMEGA-LANCKUT

a világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb
kutszivattyuja, reudkívül sok vizet ad, kis
gyermek kezelheti, soha be nem fagy, soha
nem romlik, mindenki felszerelheti és kar-
ban tarthatja. Árlap ingyen és bérmentve.
2581 Községi jegyzők honorátumának.

BARDOS és BRACHFELD
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/6 sz.

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk
40 év óta áll a legelső helyen

az összes présgyárak között és
a legjobb hírnévnek örvend.

Kérjen különleges képes árjegyzéket (309. sz.) a bor-
és gyümölcspresekről, teljes szüretelési berendezé-
sekről, u. m. víznyomású prés, gyümölcs- és szőlő-
malmok, szőlőzúzó és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien, II. Taborstrasse 71.

Képviselők kerestetnek.

2586

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.
Alakult 1900. Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1.981.360 — K.
Tartalékok	2.401.687.53
Összesen:	4.383.047.53
1901. évi fölösleg	90.349. —
1902. " " " " " " " "	59.782.26
1903. " " " " " " " "	109.331.73
1904. " " " " " " " "	72.438.23 K.
1905. " " " " " " " "	61.730.60
1906. " " " " " " " "	39.243.65
1907. " " " " " " " "	41.877.32
1908. " " " " " " " "	81.088.76
1909. " " " " " " " "	106.589.64
1910. " " " " " " " "	120.164.38

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén

az ember életére különféle módokozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban ré-
szesülnek és az 1901. évi üzletfeleletből egy a tűz, mint a jégkár
ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleletre közzétett határozattal tartal-
ékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os
díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen
biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906.
évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adtak fel biztosí-
tásukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint
1910. évi üzletfeleletből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy
1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül,
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal
és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

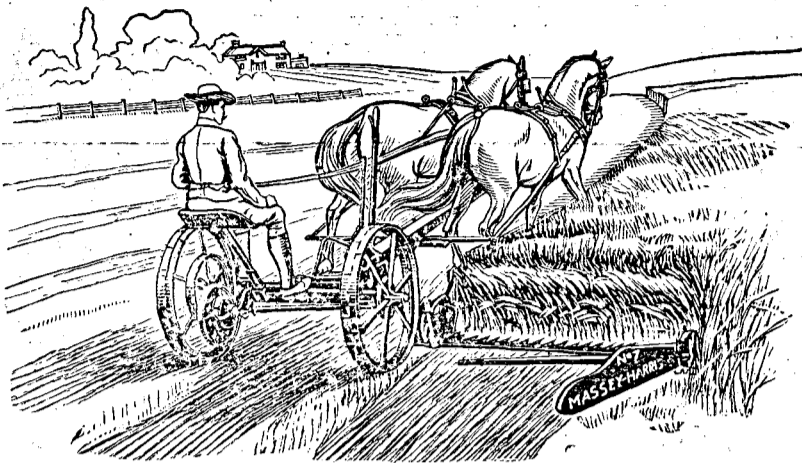
2008

Az igazgatóság.

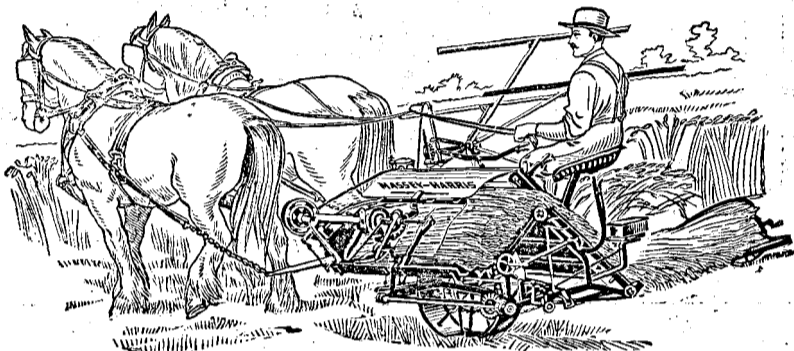

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

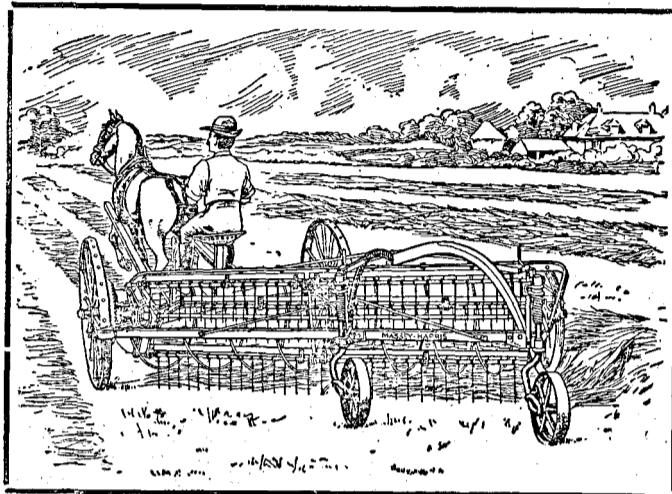

A világ legjobb gyártmányai!

fűkaszaló, aratógép és föld-
mivelő eszközök gyára ::
TORONTO, ÉSZAK-AMERIKA.

„Side Delivery“

Kombinált szénagyűjtő- és forgatógép.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

A „Nagyszombeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapot, kagyors és költséget kiméző eljárással.

A „Nagyszombeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolando

4 1/2 % -ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszombenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszombeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tisztá lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és vízonteladónak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző intézet.** Tessék ajánlatot kérni!

2260

Szivattyúk és Mérlegek

Garvenswerke,

Wien. II., Handelsquai No. 130.

Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Kolozsvár, Mátyás kir. tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzügyviszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglevő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10-50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös anuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017 Az igazgatóság.

Hatása biztos!

Páratlan a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

festékgégyárak 2585 IV.

BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank KONVERZIONALIS SORSJEGY,

MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra má egy vagy több nyeremény eseti,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is letehetők bárhol.
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játékterve ennek van és
NERT legnagyobb főnyereménye

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 10 havi részletre havi 16— korona	
• • • • • 11	• • • • • 15—
• • • • • 15	• • • • • 11—
• • • • • 17	• • • • • 10—
• • • • • 19	• • • • • 9—
• • • • • 23	• • • • • 7 50
• • • • • 25	• • • • • 7—
• • • • • 30	• • • • • 6—

vagy letétre 30— K foglaló lefűrésése után legolcsóbb kamatra. A nyeremények azonnal a vezető illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál Mátyás király-tér 7. szám alatt. 2400

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kévekötel, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35 — 92.

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II. sz.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gahona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvákat** gépekre és kazlakra, **nyers szekér- és repceponyvákat, nyers- és ruggyantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.**

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

2580

304. szám
1911.

Hirdetmény.

A kolozsi angol-félvérmenes létszámából kiselejtezett:

Kettő darab tizennégyéves befedezett kanca,

Egy darab hat éves befedezett kanca,

Egy darab tizennégyéves herélt és
Egy darab négyéves herélt

1911. évi július 17-én délelőtt 10 órakor

Kolozsváron, a lóvásártéren

megtartandó nyilvános árverésen (a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés ellenében)

eladatik.

A ménegazdaság intézősége az árverésen eladott lovakért semminemű szavatosságot nem vállal.

A vételáron felül minden darab megvett ló után 5 korona darabpénz és az esedékes III. foku bélyegilleték is készpénzben azonnal kifizetendő.

Levélbeni megkeresésre további felvilágosítást készséggel nyújt a:

Kolozs-Tordai

m. kir. Állami Ménegazdaság Intőzősége
Kolozspusztá, u. p. Kolozs.

2601

412 szám.
1911.

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága az 1911—1912. tanévben betöltendő **9 állami alapítványi ösztöndíjas** (ingyenes) helyre ezennel pályázatot hirdet.

Ezek a helyek az akadémia belépő I-ső éves hallgatóknak vannak első sorban fentartva és azokat az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyékben (a tulajdonképpen erdélyi megyékben és a volt „kapcsolt részekben”, azaz a volt Kraszna-, Közép-Szolnok- és Zaránd-megyékben és Kővárvidéken) született, illetőleg erdélyrészi eredetű családokból származó, iskolai tanulmányaikat jó sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból és lakásból az akadémiai konviktusban fűtéssel és világítással, ágyneműekkel és ezek mosatásával és betegség esetén ingyenes gyógykezelésből.

A bélyegmentes folyamodványhoz melléklendő:

1. Iskolai bizonyítvány legalább 8. gymnasiumi, 8 reáliskolai osztály érettségivel történt bevégezéséről, vagy a kereskedelmi iskola (akadémia) végbizonyítványa „jeles” érettségivel

2. Kereszt levél, illetőleg születési bizonyítvány, vagy anyakönyvi kivonat a születési hely igazolására.

3. Szegénységi bizonyítvány (melyet a főszolgabíró, illetőleg a városban a rendőrkapitány látta meg). Melyben felsorolandó: folyamodó neve, szüleinek állása, foglalkozása, ellátatlan testvéreinek száma, szüleinek, vagy esetleg folyamodónak vagyoni állapota, vagy jövedelme, az adóösszeg, melyet a szülők, vagy esetleg a folyamodó fizet.

4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat és a himlő ellen való védőtás igazolására.

5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a folyamodó részére a szükséges és az első évben körülbelül 127 koronára menő összes díjakat lefizetik és a folyamodó egyéb szükségleteiről (taneszközökről, ruházatról, szükség esetén tüdőoltó zubonyról) kellőleg gondoskodnak.

A folyamodványban felsorolandók még: a folyamodó illetőségi helye, szüleinek állása, tartózkodási helye, testvéreinek száma és kora, továbbá, hogy árva-e vagy nem.

A folyamodványokat a földmivelésügyi m. kir. Minister Úr Ó Nagyméltóságához címezve, f. év **július hó 15.-éig**, a m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához — Kolozsvár — kell benyújtani.

* * *

Az akadémia két konviktusában teljes ellátást — lakást fűtéssel és világítással és élelmet — kaphatnak félévenként fizetendő 225 koronáért a hallgatók.

Ezekre a fizetéses helyekre szeptember 15-ig kell a folyamodást beküldeni az igazgatósághoz.

Az akadémia felveendő hallgatók beiratkozási ideje október 1-től 8.-áig tart.

Az akadémiai „Ertesítő”-t megküldi az igazgatóság.

2602